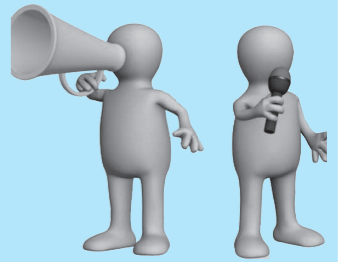

בואו נדבר

את: ע'י ט'ט

בשירו של ירון לונדון על אלעזר בן יהודה, הוא כותב כך: "ובן נולד לו וכזאת אמר האיש... מינקות ועד קמילה... ועד מותו כרותה לו ברית עם העברית ומלחמה לו את הלע"ז להכרית". מילים כדורבנות, אבל איפה אנחנו עכשיו? את העברית אנחנו מכריתים והלע"ז נכנס בראש מורם ובחוצות העיר. שאו עיניכם וראו את השלטים מעל גבי החנויות ובתי העסק. נדמה שבארץ זרה אנחנו נמצאים.

מורה לאנגלית בבית הספר יכולה לצאת עם תלמידיה מהכיתה וללמד את המקצוע בעזרת השלטים. היא תלמד ש TO GO ללכת- אבל מי יכנס לחנות נעליים בשם "ללכת"? מקרה שקרה לי במלחמתי הצנועה למען העברית. נכנסתי לאחד מבתי הקפה באזורנו ובניגוד לכל הכתוב לעיל ביקשתי קפה "טו גו". כעבור רגע חזרתי בי, ביקשתי את סליחתה של הנערה שליד מכונת הקפה וביקשתי "קפה לדרך" נשמע טוב, לא כן? אשה שעמדה בסמוך התעניינה מדוע שיניתי את הדברים ולאחר הסבר קצר אמרה "טו גו" נשמע יותר טוב... היה ניסיון (נשכשל לצערנו) לאלץ את בעלי החנויות לכתוב את שמות החנויות שלהם בעברית, הניסיון כשל. "יש לך you שואל אותי המתדלק בתחנת הדלק. אני לא קולטת את השאלה. על מה הוא מדבר? אני רק מכירה את המילה באנגלית.

היה זמן שהיפנים, נאמנים לשפתם ולתרבותם כתבו את כל שלטי החוצות ביפנית בלבד, התייר המסכן היה צריך למצוא מישהו שיסביר או יתרגם, אבל איש לא ידע שפה נוספת. היום הדברים שונים, הכיתוב אמנם ביפנית אבל גם באנגלית. ואם בשפה עסקינה, הרי פן נוסף ומרכזי - השפה המדוברת. נכון ששפה חיה ומתחדשת וגם העגה, הסלנג יש לו מקום אבל ראבק! דברו גם עברית. הנה אנקדוטה קטנה: אחד המוכרים בשוק שלנו כאן, אדם לא צעיר, עומד ומכריז על סחורתו: "חמש שקל תות". אני פונה אליו במאור פנים ואומרת שאקנה ממנו תות רק אם יכריז: "חמישה שקלים תות". הוא מתרצה ועושה כמתבקש: "חמישה שקלים תות". אני עומדת בהבטחתי וקונה תות. לא פסעתי חמש פסיעות משם והוא חוזר ומכריז: "חמש שקל... טוב, אני לא מתיימרת לתקן את העולם.

השגיאות בעברית מחרידות אותי. המספרים בזכר ובנקבה לא קיימים בכלל. "שימי נעליים" אומרת בתי לנכדתי. "איפה לשים?" אני שואלת והיא מיד מתקנת. "תביאי לי את אמא", אומר לי אחד מהנכדים. "היא לא עוברת בחוט" אני עונה והוא מבין. וכן הלאה ועוד. אחת הנכדות קובעת פגישה איתי. "סבבה" אני מאשרת. באחד הראיונות שהתקיימו בטלוויזיה במבצע צוק איתן מצאתי את עצמי סופרת כמה פעמים נאמרה המילה "כאילו". מרוב שספרתי התבלבלתי וגם לא הקשבתי לראיון. שפה דלה - אין ספק. ונקודה נוספת שברצוני להעלות - קריאת ספרים. במישאל קצר שעשיתי עם בני נוער, התברר שרובם אינם קוראים כלל. "אין זמן", "יש דברים יותר מעניינים", "זה משעמם..." אנחנו "עם הספר". ספרים רבים נכתבים בעת הזאת. על חלקם הייתי מוותרת, אבל ביניהם יש גם פנינים, בלשון עברית משובחת ועדכנית. הסופרים הצעירים שלנו היו גם כן בני נוער פעם?

shittadi@netvision.net.il

פתגמים ומכתמים לאדם המבוגר

ליקט וסידר: 'אשיהו וולשטין

הוותק הרב של אבריי
אני יכול להעביר את יומי במחשבה על הקשיים שיש לי עם איברים בגופי שאינם מתפקדים היטב, או פשוט להודות לאל, על אותם איברים שעדיין מתפקדים.

צחוק וחיוך חשובים לנו
זה לא חכמה לצחוק כששמש ואביב והרבה חברים מסביב, צריך לדעת לחייך גם כשמעונן וקר ורטוב.

בנק הזיכרונות
כל יום הוא מתנה וכל זמן שאני יכול לפקוח את עיני, אומר "מודה אני...", אתמקד ביום החדש ובכל הזיכרונות המאושרים שבניתי במהלך חיי אותם הפקדתי בבנק הזיכרונות.

כוח המשיכה
אם תשאלוני לשלומי במבוכי השכחה, הגוף נכנע לכוח המשיכה. הימים מסתבכים מתוך מחווה של נימוס הפרטים כבר אינם בגדר סוד כמוס.

שונים
-להזדקן זו הדרך הטובה ביותר לחיים ארוכים.
-כשעוברים את גיל 60, הכול מתגמד.
-מאחורי כל גבר מסתתר ילד.
-נחמד להגיע לגיל זקנה, אך לא להזדקן.

שלומי? - הכול בסדר
כששואלים אותי לשלומי, אני עונה בחיוך תמידי כמו כל האריות והלביאות שבעדר - תודה, תודה, הכול ב"ה בסדר...

yoshwols@walla.com

חי-אל סוכנות לביטוח (1988) בע"מ
מומחים לתכנון פנסיוני אישי, תנאים סוציאליים, פיננסים וביטוח

כל סוגי הביטוח

- משכנתאות
- השקעות
- ביטוחי רכב
- ביטוחי דירות

בתנאים מיוחדים.

השוואת מחירים בכל חברות הביטוח. בחירת מסלול השקעה לפי צרכי הלקוח ומצב השוק. ליווי צמוד במקרה של תאונה, כולל הכנת מסמכים לתביעה משפטית במידת הצורך.

רח' לה-גרדיה 5 ת"א 67613
טל. 03-6394815 פקס. 03-6888066
E-mail: chael@bezeqint.net

דפוס סאלי
ביצוע כל עבודות הדפוס

דפוס אופסט, דיגיטלי ושלטי חוצות הובלה עד בית הלקוח

עשרות שנות ניסיון כתחום הפוסט אפסר לך את כל הדיוק מה שאתה צריך עם דפוס רב על דיוק כסביר ואיכותה וכמו כן על איזה בלוות הלמנים.

טל. 04-6345590 רח' הנשיא 56 חדרה

העמותה למען הקשיש
רח' הנשיא 58 חדרה
טל. 6210526, 6324808

מב"ט - שירות סיעוד

- טיפול אישי וכוללני ע"י מטפלים מנוסים.
- מטפלים זרים ל-24 שעות.
- יעוץ והדרכה ע"י צוות מקצועי ואמין - חנינם!
- מטופלי מב"ט זוכים לסיבסוד בקהילה התומכת.

כיוון חידוש
עיתון גימלאי חדרה

נובמבר 2014 - חשון תשע"ה

נפתח חודש ההצדעה לאוכלוסיה המבוגרת

את: רות לפידור

חודש ההצדעה לאוכלוסיה המבוגרת בחדרה, בחסות ראש העיר מר צביקה גנדלמן, נפתח בערב חגיגי במיוחד. הזמרת ירדנה ארזי אירחה את להקת "שוקולד מנטה מסטיק" באולם רנה שני. את חודש ההצדעה מובילה המחלקה לאוכלוסיה המבוגרת באגף הרווחה בשיתוף עם העמותה למען הקשיש וגופים עירוניים ופרטיים נוספים. ראש העיר ברך ואמר שיש לקרוא לאוכלוסיה המבוגרת "זקנים" כיוון שזקן פירושו חוכמה. "זקן - זה קונה דעת".

ירדנה ארזי בקולה הערב וחברותיה רותי הולצמן ולאה לופטין, שרושירים ישנים ואהובים. זימרת קהל הגימלאים נשמעה באולם שהיה מלא וגדוש. היה זה ערב מהנה ומלא שמחה ורננה.
ruth.lapidor@gmail.com

תלם
שירותי סיעוד כש"מ

סיעוד לנה אנונימי!

תלם - בשיתוף עם העמותה למען הקשיש בחדרה

- ★ סיוע ויעוץ קבלת רשיונות לעובד הזר-ללא תשלום.
- ★ מטפלים/ות זרים - 24 שעות ביממה.
- ★ מטפלים/ות זרים - דוברי שפות שונות.
- ★ שירות מקצועי ואמין.

מעינה מידית

רח' בית הלל 6 תל-אביב 67017
טל. 03-5618850, פקס. 03-5619120
גרינברג כלנית: 050-4440009

כיוון חידוש
עיתון גימלאי חדרה

נובמבר 2014 - חשון תשע"ה

עורכת ראשית: יונה מאור

חברי המערכת: רבקה בן-מנחם, יצחק גולדפינגר, יאשיהו וולשטין, יפה וינקר, רחל טרופ, רחל לילך, מימיה לוי, רות לפידור, יונתן נוי, נגה ניב, זהבה עמל, עליזה רוזנוסר, פנינה שחק, עדי שיטה, בתיה שרייבמן.

רכזת הכתבים ומפיקת העיתון: עו"ס רויטל פוקס המחלקה לאוכלוסיה המבוגרת באגף הרווחה.

הגהה: יאשיהו וולשטין.
המו"ל: "העמותה למען הקשיש" בחדרה טל. 04-6323331 פקס. 04-6247537
עריכה גרפית והדפסה: דפוס סאלי חדרה

אתם מוזמנים לשלוח תגובות וסיפורים מעניינים לכתובת המייל של המערכת:
E-mail: kivunhadash1@gmail.com

גלי הקדמה וגיל הזהב

מאת: יאשיהו ולטיין ואיליה רולנוסר

נאוה גלעד מנהלת מרכז המחשוב

נמנית על מייסדי המקום בשנת 1995, ומסתייעת במזכירה המיתולוגית והיעילה שוש צוברי. אליבא דנאוה, "השימוש במחשבים וברשת האינטרנט הוא פשוט וקל, ובעצם מיועד לכולם. הוא אינו דורש אפילו יכולות טכניות מפותחות במיוחד. עם זאת, אנשים שחיו במשך מרבית חייהם ללא מחשב מתקשים לעיתים להבין כיצד עובד העולם הממוחשב. במרכז ההדרכה לתיקשוב אנחנו דואגים לתושבי חדרה ושואפים לצמצם את הפערים הדיגיטליים והסביבים/סבתות שנוולדו לפני "עידן בתחום המחשב לבין ההורים והסבים/סבתות שנוולדו לפני "עידן המחשב והאינטרנט". הפרויקט הזה הנקרא "NETWISE - אזרח מקוון" הוא פרי יוזמת איגוד האינטרנט הישראלי, תוך מטרה להשקיע בפיתוח כישורי חיים בעידן הדיגיטלי לגמלאים ונשים המהוות ציר מרכזי במשפחה".

מי שכבר שוחה מעט בתחומי המחשב יכול/ה להיכנס לאתר "פורטל החינוך חדרה" ולגלות את מיגוון הפעילויות של מרכז ההדרכה השוכן בבית דנין בגבעת בילו: יישומי מחשב ואינטרנט - קורס בסיסי למתחילים ואחריו-היכרות עם הרשתות החברתיות, google, שימור ותיעוד אירועים ומסמכים וצילום דיגיטלי. פרטים ניתן לקבל אצל שושי בטלפון 04-6345832 או במייל hadera-2@zahav.net.il.

לסיום, טיפ קטן וחשוב: רצוי ביותר שנלמד להכין רשימה זמינה של שלל סיסמאות הכניסה ושל ההנחיות להפעלת מכשירי התקשורת המודרניים, מבלי להיות מקצוענים. די בכך אם נכיר את יתרונותיהם, חסרונותיהם והפעלתם הבסיסית. וזיכרו: אם יש לכם חלום ללמוד מיחשוב, חיו את חלומותיכם ואל תעבירו את חייהם בחלומות.

yoshwols@walla.com , aliza12817@bezeqint.net

72 האטרקט

מאת: ימימה לוי

19 שנים חלפו מאז הרצח הנתעב של מנהיגנו, יצחק רבין הי"ד. הדור הצעיר לא ידע את רבין והוא רואה אך ורק רחובות ומוסדות על שמו. הדור המבוגר אינו מפסיק להתנצח ולהאשים פלג אחד את הפלג האחר.

השמאל אינו חש שהימין אכן מתאבל על מותו של רבין ומתחרט על ההסתה, והימין מתרעם שכורכים את כולם באחריות לרצח. כך במקום שהטרגדיה תאחד אותנו בהבנה שרצח הוא רצח הוא רצח ובהכרה שלא האויב מבחוץ יחליש אותנו אלא אנו עצמנו - אנו עסוקים בהאשמות הדדיות.

הרוצח של רבין רצה לשנות את מהלך גלגלי ההיסטוריה. אך להיסטוריה חוקים משלה, היא לא תלויה באדם אחד. השלום נשען על שני הצדדים. עד כה לא ראינו שהפלשתינאים מראים שהם אוהבי שלום ורודפי שלום/אחרי הכול, כשעראפת טירפד את הסכמי אוסלו הוא הוכיח שאינו מעוניין בשלום וחשף את צביעותו וזדונו, גם לנו וגם לעולם. בכל זאת, אנחנו צריכים להקנות לילדינו את ערך השלום. רצח רבין צריך להילמד בבתי הספר לא בכך הפוליטי אלא המוסרי והדתי: "לא תרצח".

הסופר עמוס עוז אמר בראיון לאשכול נבו: "לפעמים בוגד הוא מי שמעז להשתנות. ביום שיתחילו לקרוא לנתניהו בוגד, אדע שאולי זו משהו". ואנו אומרים: לכנות אדם בכינוי "בוגד" זו קריאה להתרת דם (ראה רצח רבין). עלינו לזכור: חיים ומוות ביד הלוהט.

yemimale@gmail.com

גליל נחמדי 2014

מאת: זהבה עמל

מאוזן

1. פרשו לפנסייה 7. שיבה טובה 11. דיון פומבי 13. אות הניצחון 15. אלכסוניים 16. מזמר 17. גמד 19. שיטוח, יישור 20. אציל, מיוחס 21. מבצר, ארמון 23. שכל 24. איזור בצפון הארץ 25. פראי, ברברי 27. מוץ, קמח גס 28. לאן 29. מתלה, קרס 30. נכשל, מתנגש 32. ממלאת מקום המנהל 33. יהיר, בעל גאווה 35. עם, גוי 37. אנקולים 38. אגם 40. רישום 42. לא מספיק (ר"ת) 44. כיוון, הואיל 46. תרומות 48. נאיבי 49. הזדמנות, מזל 50. שימוש בנשק 51. אישה מעוברת

מאונך

1. חקר ההזדקנות 2. היטל 3. שעות החשיכה 4. אהבה בצרפתית 5. כפות ידיים מבולבלות 6. אגודות, עמותות 7. אלכסנדר ..... 8. שעות האור 9. בית הציפור 10. חידוש, לבלוב 12. מוזנה 14. מחוז בין 16. משני, צדדי 18. דג קטן 20. קונדסים, עלזים 22. דין, הלכה, מסורת 24. קרקפת, קודקוד 26. ילדות, תינוקות 27. הסוס שלו 31. בשביל, כדי 32. מקווה מים גדול 34. גיבור 36. מי שנוולד בהודו 39. גוף שלישי 41. עיתון עברי בעבר 43. איכות, טיב 45. הב 47. אות אנגלית 48. מטייל, מסייר

amal.zm@012.net.il

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1
12 11
13 14 15 16
17 18 19 20
21 22 23 24
25 26 27
28 29
30 31 32
33 34 35 36 37
38 39 40 41 42 43
44 45 46 47 48
49 50 51

הצצה לרשימה

מאת: יוש וולטין

עוד אחת על השד והבקבוק. איש אחד הלך ברחוב וצא בקבוק. הוא שפשף אותו היטב ולאחר שתי דקות יצא סתוכו שד, שהציע לאיש בקשה אחת. חשב האיש ואמר: "יולה ענקית מול היס". ענה השד: "אם הייתה לי יולה, נראה לך שהייתי גר בתוך בקבוק?". נהג המשאית והאופנוענים נהג משאית ישב בססעדת דרכים ואכל בנחת. לפתע נכנסו שני אופנוענים מקונקעים והתיישבו משני צדדיו. אחד מהם הכניס את אצבעו המלוכלכת לקפה של הנהג ואמר: "לא כל כך חם..". הנהג לא הגיב. האופנוען השני דחף אצבע מלוכלכת לחביתיה ואמר: "גם החביתיה לא כל כך חמה". הנהג קם, לבש את סעילו ויצא החוצה. פנה אחד הבריונים למצלרית ואמר: "נהגי המשאיות האלה לא קשוחים כמו שמספרים עליהם, אה?" "כן", ענתה המצלרית, "הם גם לא נהגים כל כך טובים, אם תסתכלו החוצה תראו שהוא דרס לכס את שני האופנוענים...". (תודתי לשוב עמית על השתיים הנ"ל)

yoshwols@walla.com

מהטבח של סבתא

מאת: בתיה שרייבמן

כדורי שוקולד

גרסה א' חומרים:

- 200 גרם בייסקוויטים פתי בר מרוסקים דק
1 כוס חלב קוקוס (200 סמ"ק)
4 כפות סוכר חום
1 חבילת שוקולד מריר
2 כוס קוקוס טחון

אופן ההכנה:

מערבבים היטב את כל החומרים, את השוקולד ממיסים במיקרוגל. צרים כדורים ומגלגלים אותם בקוקוס שומרים במקרר.

גרסה ב' חומרים:

- 300 גרם בייסקוויטים פתי בר חומים
2 חבילות שוקולד מריר מומס במיקרוגל
1 צנצנת שמנת מתוקה או צמחית.

אופן ההכנה:

מרסקים את הביסקוויטים במעבד מזון, מערבבים עם יתר החומרים, צרים כדורים ומגלגלים בפרורי קוקוס. מגישים מיד או מאחסנים במקרר.

חוויה נעימה להכין עם הנכדים, בת'אכאון!

ניצחון הראו - מרדכי רוזנווסר

מאת: נצה ניב

מרדכי לוקח פסק זמן, נרגע בעזרת כוס מים ועובר לפרק הבא בחייו שמתרחש בא"י:

"בקיץ 1947 הלכתי להכשרה כדי לעלות לישראל. היתה זו גולת הכותרת של ההעפלה, שתי אניות ובהן 16 אלף מעפילים. קוממיות ועצמאות. זו היתה עליה בלתי ליגאלית והבריטים שלחו אותנו זמנית לקפריסין. אבל לא נשברנו ברוחנו, ולבסוף הגענו ארצה ואני בגיל 16 נשלחתי למקווה ישראל להשלמת השכלה.

התחלתי מסלול של חיים נורמלים בחדרה: נישואים לעליזה, הגדלת המשפחה בשני ילדים צביקה וציפי, עבודה, דירה."

מרדכי, סיפור חיך נותב לתלם נורמלי לאחר תלאות השואה, ואז באה מכה קשה!

"ב-1997 נהרג בנו צביקה בשירות צבאי. צביקה היה כבר רופא נשוי + שלושה בנים. בן מקסים 'מלח הארץ'."

כאחת שמודעת לאיכויות הרבות של צביקה הבן, אני שואלת: מאיפה לוקחים כוחות להתרומם שוב?

"במצבים הכי קשים לא נפלתי ברוחי. תמיד ליוותה אותי האופטימיות והתקווה. בתקופת השבעה היינו מוקפים באנשים. כשקמנו לקחתי את עגלת הקניות והתכוננתי ללכת לסופרמרקט. עליזה אשתי נדהמה ושאלה: איך אתה מסוגלת? ואז עניתי לה: אם אנחנו מחליטים שממשיכים בחיים, אז אני הולך להביא אוכל! אנו ממשיכים בחיים. הכאב הוא חלק בלתי נפרד מהם."

אחת המטרות שלך בחיים היא להיות איש עדות.

"בשנים הראשונות בארץ לא סיפרתי שאני ניצול שואה. הציבור חשב שמדבר כזה אי אפשר לצאת נורמלים. אחרי משפט אייכמן נפתחו והתחלנו לדבר. קידמתי בחדרה את הקמת קפה אירופה לפעילות ניצולי שואה שהוא אחד המועדונים המוצלחים בארץ. ועד היום אני יו"ר צוות ההיגוי של המועדון.

התחלתי מסעות לפולין עם קציני צה"ל. יצאתי עם שלוש משלחות. לאחר מכן עם ארבעה בתי ספר, כאשר את סיפורי אני מספר במקום האוטנטי שבו הייתי. הגעתי לשם עם שלושת נכדי. לאחרונה הייתי שם עם נכדי השלישי. מבחינתי יש לכך משמעות של ניצחון! אני שברתי את מטרתי להשמדני ושרדתי! ולא רק, אלא הבאתי לכאן גם את הדור השלישי- את הנכד שלי! אני זכיתי!"

מרדכי מוביל אותי למוזיאון הפרטי שלו בבית. שם הקירות מספרים את אבני הדרך של חייו: תעודות הוקרה מחיילים על מבצע סיפורי העדות שלו, צילומים עם תלמידים, ביקורים באושוויץ, וכמובן דמותו של צביקה הבן עם חיובו הנצחי.

מרדכי, מה אתה מאחל לעצמך לשנים הבאות?

"בריאות! שאוכל להמשיך בעדותי. שהדורות הבאים ידעו מה קרה לעם היהודי. כל עוד רגלי ישאו אותי וראשי יהיה צלול אני אמשיך!"

nivnoga@bezeqint.net

פאנורמה של אוטובוסים בחברה הניידה בהנחה על

טלמי כוון ירכון קטנה

הסעות * אוטובוסים * מיניבוסים * טרנזיטים מפוארים וממוזגים * קשר אלחוטי, וידאו, טלוויזיה

רח' ביאליק 18, חדרה
טל. 04-6341827

כיצד מכיר? מי יודע?

מאת: רחל טרופ

הנערה שהשארת מאחור / ג'וג'ו מויס

זה קרה במלחמת העולם הראשונה, בשנת 1916, כשהגרמנים כבשו את צרפת. בעיירה קטנה בשם סם פרון ניהלו שתי אחיות, סופי והלן, את פונדק "התרנגול האדום". בעליהן התגייסו למלחמה בגרמנים. בעלה של סופי היה הצעיר הממונן לפבר שצייר את אשתו האהובה. התמונה היתה תלויה על הקיר בלובי של הפונדק. השנאה לגרמנים הכובשים היתה גדולה, הם חריומו את כל בעלי החיים, את תכולת הבתים וכל דבר בעל ערך. האנשים נשאר חסרי כל ורעבים ללחם.

יום אחד הופיע קצין גרמני בפונדק והורה לאחיות להכין מידי יום ארוחות לפיקודיו והוא יספק להן את המצרכים. בלית ברירה נענו האחיות לפקודתו. הקצין ראה את התמונה של לפבר וחמד אותה. סופי נשלחה למחנה עונשין והתמונה עברה לרשות הקצין.

בשנת 2006, לאחר שתי מלחמות עולם בלונדון, יצאו הזוג דויד וליב הלסטון לטייל ברחוב וראו אישה שפינתה מביתה לרחוב פריטים שונים. בין הפריטים היתה תמונה של אישה. התמונה מצאה חן בעיני דויד והוא קנה אותה כמתנה לאשתו. לאחר זמן קצר נפטר דויד. עבר זמן וליב התאהבה בעורך דין צעיר בשם פול שהועסק בחברה ששמה לה למטרה להחזיר את יצירות האמנות שנשדדו על ידי הגרמנים לבעליהם או לירשיהם. כשהוזמן פול לביתה של ליב נתקלו עיניו בתמונה של לפבר...

זהו רומן הסטורי מרתק המתאר שתי מלחמות עולם, את אכזריותם של הגרמנים, את מחנות המוות במלחמת העולם השנייה, את גלולה של תמונה הנקראת "הנערה שהשארת מאחור" ואת כוחה של אהבה. ג'וג'ו מויס היא אחת הסופרות האהובות בעולם. הספר תורגם לשלושים שפות.

מומלץ בחום. rachelt1@bezeqint.net

חדשות האינטרנט

מאת: יצחק (צ'קלה) גולדפינגר

הדף לאנשים חושבים

פינתנו הפעם מוקדשת לבלוג באינטרנט, שנרשמתי אליו כמנוי זה עתה. הבלוג נקרא "הדף - מחשבות והתייחסות לסובב אותנו", והוא נשלח לכתובת האינטרנט של הנרשם אחת לשבוע בערב שבת.

"הדף" הוא מגזין שבועי המכיל את רשימת המחשבות של שלמה מחיפה, הבלוג של שלומית מבית ניר בדרום, דף שירה המתאים להיגיי בעלי הדף, עזרה ראשונה ריגשית, החיים על פי זאב, ו"אודות" (ניסיון להסביר מה זה).

<http://ha-daf.coi.co.il/>

הכותבים בדף מעידים על עצמם כי האתר הוא לאנשים טובים, לאנשים חושבים, לאנשים חושבים שהם טובים, ובעיקר לקוראים. "הדף" - מגזין שבועי עבודך ובשבילך. ותזכרו שכל הקיים מיועד עבורכם. מומלץ בחום.

הערה לסיום: הקוראים לעיתים מתקשים (או טועים) בהקלדת כתובת האינטרנט המופיעה במדור זה. אני מציע, במקרה כזה, להיכנס לגוגל ולהקיש בעברית את כותרת האתר המבוקש, והתשובה תמהר להגיע - לבקשתכם.

upzhk@bezeqint.net

מי מכיר? מי יודע?

מאת: יצחק (צ'קלה) גולדפינגר

הפרסומים האחרונים של מדור זה לא הביאו לנו זיהוי של הדמויות שהופיעו בו, וחבל. אבל אנו ממשיכים ולא מרפים כיוון שגם זיהוי אחד לשניים או שלושה פרסומים, מביא לתיעוד במסמכי הארכיון של מוזיאון החא'ן בחדרה, והוא מונצח לעד.

הפעם אנו מביאים לזיהוי הקוראים, תמונה ובה שתי דמויות ברורות לחלוטין, בתקווה שיימצא מי המכיר אותן. הרקע הוא של "מחסן העירייה", דבר המעיד על היותה של חדרה עיר בעת הצילום (חדרה הוכרזה לעיר בשנת 1951), ולכן התמונה היא כנראה משנות ה-50 או ה-60 של המאה הקודמת. כל המזהה את הדמויות שבצילום מתבקש להתקשר לארכיונאית מוזיאון החא'ן בחדרה, רנית ירדן - טלפון 04-6322330, או לכתוב שורות אלו בנייד 052-3704882. ניתן גם לכתוב לכתובת המייל המופיעה מטה.

ipzhk@bezeqint.net

פינת... העצה הקטנה

מאת: רות לפידור

כיצד לחתוך חבושים בקלות

ניחוחות חודש תשרי מזכירים את בית אמה. בחצר בית ילדותי גדל עץ חבושים. בחודש תשרי הפרי הבשיל ואמי הכינה מעדנים מפרי החבוש. אבל, קשה מאוד לחתוך את הפרי להכנת המתכונים. דרוש לכך כוח רב. מצאתי פנטז. אני רוצת את הפרי בסבון ומסירה את הפלומה, ואחר כך מכניסה אותו למיקרו ערך דקה לכל פרי. החבוש מתרכך ואז ניתן לקלף אותו בקולפן ירקות ולחתוך אותו לקוביות ללא כל קושי. לאחר הריכוך יתכן ויופיעו כתמים כהים על הפרי, אין להסיר אותם, בבישול הם ייעלמו.

ruth.lapidor@gmail.com

את: רחל לין

שפעת או גריפה היא מחלה זיהומית הנגרמת על ידי נגיף האינפלוואנצה, ותוקפת את דרכי הנשימה. המחלה מתבטאת לרוב בחום (מעל 38 מעלות), כאבים וצריבה בגרון, נזלת, שיעול, כאבי ראש, כאבי שרירים, וכן חולשה ועייפות, לעיתים קיימים גם חוסר מנוחה וחוסר שקט. כמו כן איבוד תיאבון, סחרחורת ובחילה. סיבוך שכוח של המחלה היא דלקת ריאות, בעיקר בילדים קטנים, בזקנים, ובחולים עם דיכוי של המערכת החיסונית.

יש להבדיל בין שפעת ובין הצטננות, שנגרמת על ידי נגיפים אחרים, שתסמיניה דומים מאוד לאלו של השפעת, אולם מתבטאים לרוב בצורה קלה יותר, ללא חום גבוה או תשישות. אולם, הבחנה מדויקת בין השניים אפשרית רק באמצעות בדיקות רפואיות שונות.

ירוס השפעת

תקופת הדגירה נמשכת כ-4 ימים וכשהמחלה מתפרצת היא נמשכת מספר ימים עד שבוע ויותר. המחלה מדבקת לכן רצוי להימנע עד כמה שאפשר במקומות מאווררים. במקומות העבודה באוטובוס במפעל וביתר המקומות הציבוריים רצוי לפתוח חלונות, ולהימנע מביקורים אצל חולי שפעת.

חיסון נגד שפעת

התחסנות מוקדמת, לפני עונת השפעת, מהווה אמצעי יעיל למניעת המחלה וסיבוכיה. החיסון מפחית את שכיחות התחלואה בשפעת ובדלקת ריאות בכ-80%. עם העלייה בגיל אחוזי המניעה פוחתים. עד לכדי 50% - 60%.

זני השפעת משתנים כל הזמן, ומדי שנה ארגון הבריאות העולמי ממליץ על חיסון חדש נגד המחלה. ולכן מומלץ לקבל חיסון כל שנה מחדש. העיתוי הטוב ביותר לקבלת החיסון הוא בין אוקטובר לסוף נובמבר. החיסון מכיל נגיפים מומתנים וניתן בהזרקה. קיים גם חיסון בתרסיס הניתן דרך האף מכיל נגיפים חיים מוחלשים, ומיועד לגיל הרך, ולחולי אסטמה. יש להיוועץ ברופא המשפחה לפני מתן החיסון.

רחל לין
rachelpy@zahav.net.il

העמותה למען הקשיש חדרה
הטלוויזיה הקהילתית אמצע הדרך חדרה משדרת
בערוץ הקהילתי "מכאן" הוט (Hot) ו-Yes) בכל הארץ ובערוץ הפתוח מספר 98
ביום שלישי בשעה 11:00 בבוקר וביום שישי 17:30
להלן הכתבות למגזין נובמבר מספר 168:
1. רוקמות סיפורי חיים
2. סתיו
3. המטבח הפתוח
4. לילה לבן
5. תרומת השער של נועם

כ"ט (29) בנובמבר

את: יצחק (צ'קה) אולדפינר

בדפי ההיסטוריה של כל אומה נחקקים מספר מאורעות מכוננים שנקבעים בתודעת הציבור גם זמן רב לאחר שאירעו. 29 בנובמבר 1947 היה תאריך שייזכר לעד בהיסטוריה של מדינת ישראל. ביום זה התכנסה עצרת האומות המאוחדות על מנת להצביע על הצעת החלטה שקבעה כי בשטח ארץ ישראל תוקמנה שתי מדינות בשטחים וגבולות מוגדרים. האחת: מדינת היהודים, והשנייה מדינה שיועדה לתושבים הערבים החיים בה. 33 מדינות הצביעו בעד הצעת ההחלטה, 13 מדינות התנגדו ו-10 מדינות נמנעו מהצבעה. מדינה נוספת (תאילנד) כלל לא השתתפה בהצבעה.

בעוד שהמוסדות היהודים בארץ ישראל קיבלו את החלטת האו"ם, התארגנו כנופיות הערבים בעזרת מדינות ערב השכנות, להתקפה מזוינת על הישוב העברי בארץ ישראל. קבלת תוצאות ההצבעה גרם לפרץ שמחה ספונטני בארץ, כאשר מבוגרים וצעירים יוצאים במחול, מתוך הכרה כי אכן נפל דבר: החלטת עצרת האומות המאוחדות תביא להקמת מדינה יהודית בארץ ישראל. חלום דורות עומד להתגשם. המבוגרים שבינינו, שהיו ילדים בעת ההצבעה באו"ם, בוודאי זוכרים את מעגלי הרוקדים ברחובות, את השמחה האמיתית שבה לידי ביטוי בשירה, בחיבוקים, באהבה הדדית. הישוב היהודי בארץ ישראל הכיר בעוצמתה של התוצאה ההיסטורית הנובעת מהחלטה זו: מדינת היהודים בשלבי הקמתה.

על מנת לקבע את התאריך ההיסטורי של ההצבעה בעצרת האומות המאוחדות, ניתן לתאריך 29 בנובמבר מעמד של "תאריך עברי" והספרות 29 הוחלפו באותיות כ"ט, וכך, באופן הריג לחלוטין, מוזכר עד היום התאריך הלועזי של האירוע - באותיות העבריות. ואנו יכולים לראות זאת בקריאת רחובות ברחבי הארץ "כ"ט בנובמבר", ואפילו אניית מעפילים שהגיעה לחופי הארץ ימים ספורים אחרי ההכרזה, נקראה "כ"ט בנובמבר".

מיד אחרי ההכרזה באו"ם החלה בארץ מלחמת השחרור, שלווה במרחץ דמים, כאשר הערבים עושים ככל יכולתם על מנת לבטל החלטה זו על ידי תקפות טרור מתמשכות על ישובי ארץ ישראל, מצור על ירושלים ומגמת חיסול הישוב היהודי בארץ.

לאחר חצי שנה, בה' באייר תש"ח, הוכרזה רשמית מדינת ישראל, על ידי ראש ממשלתה הראשון, דוד בן גוריון. הוקם צבא ההגנה לישראל וקרבות מלחמת השחרור נמשכו כאשר דם רב ניקז מלוחמיה. הנחישות של לוחמי תש"ח, והדבקות בצדקת המטרה, הביאו בסופו של דבר להכרעה ברורה במערכה. מדינת ישראל הייתה לעובדה קיימת, מוחשית ובלתי ניתנת לחיסול.

כך הפך תאריך ההצבעה באו"ם, כ"ט (29) בנובמבר 1947, לתאריך מכונן בהיסטוריה של מדינת ישראל, אבן דרך הראויה לציון בחייה של אומה. ipzhk@bezeqint.net

היכן היית בכ"ט בנובמבר?

את: אילנה רולנוסר

ישנם זיכרונות אישיים הקשורים בתאריכים היסטוריים לאומיים. כל אחד מקוראינו המבוגרים זוכר היכן היה בכ"ט בנובמבר כאשר שמע על הכרזת המדינה. לזהבה עמל תושבת חדרה המוכרת לנו כאחות בקופת חולים וכיום מתנדבת מסורה בשי"ל, בביטוח לאומי, "בקו קשר" וכחברה במערכת עיתוננו "כיוון חדש". זהבה היא ילידת ירושלים העתיקה, פניתי אליה וביקשתי שתספר לנו במקצת מאותם הימים בירושלים הנצורה. זהבה: "נולדתי למשפחת מויאל, בעיר העתיקה, בתוך החומות. זאת הייתה שכונה מעורבת עדות, הרבה בתי כנסת ובתי מדרש, כפי שתיארת בספר השורשים שלי: "ירושלים של זהבה".

האם זכור לך היכן היית בכ"ט בנובמבר, בעת הכרזת המדינה?

זהבה מהנהנת בראשה, מבטה מופנה לנקודה סמויה. דבריה נשמעים לי, כאילו היא רואה מול עיניה את המראות שהיא מספרת עליהן. זהבה: " וודאי, שאני זוכרת, בעיר העתיקה היה רק בית קפה אחד ובו היה רדיו אחד. לשם נהגו ללכת הגברים לשחק שם-בש ולשתות קפה. אבל באותו הערב כולנו הצטופפנו שם, אלו שלא מצאו מקום קרוב לבית הקפה, עמדו בסמטאות הקרובות, והאזינו לקול המודיע: YES, NO. למרות השעה המאוחרת כולנו רצנו דרך שער ציון לעיר לחוגג את השמחה עם העיר החדשה. כאשר חזרנו בלילה כבר עמדו ערבים על החומה ויידו בנו אבנים. למחרת התחיל המצור על העיר העתיקה. אין יוצא ואין בא. אנשים לא יכלו לצאת לעבודתם, לא היה אוכל. מדי פעם הייתה מצליחה להגיע שיירה שהביאה לנו, הנצורים מזון. החלוקה הייתה בצמצום."

זהבה, היית ילדה בת שתיים עשרה, קטנה מדי להילחם גדולה מדי לא לקחת חלק, מה עשית? "ברור שהשתתפתי, הייתי בתנועת הנוער "בני- עקיבא". אחד המדריכים שלנו היה משה חובב, אביו של גיל חובב. המורים השתדלו שנלמד בבית ספר, שנסיים ללמוד שתהיה לנו תעודת גמר. אבל אנחנו היינו עסוקים בללמוד 'קאפאפ', "אחרי שבועיים העיר העתיקה נכנעה. את כל הגברים אספו במגרש לקחת בשבי ביניהם אבי ואחי הקטן אשר. רצתי למגרש, מצאתי פרצה בגדר, רמזתי לאחי שיתקרב, כאשר השומר לא שם לב תפסתי אותו ביד משכתי אותו דרך הפרצה וברחנו". את הנשים והילדים העבירו לעיר החדשה, דרך שער צר ובתוך המעבר תיל דוקרני חלוד. זהבה נשאה על ידיה את אחותה בת השנתיים, בחצותה את השער חוט תיל חלוד ננעץ ברגלה ובאין עזרה רפואית נגישה התפשטה דלקת שסיכנה את רגלה בכריתה.

"כ"ט בנובמבר בשבילי זה לא רק הכרזת המדינה, זהו יום הכרזה על קץ הילדות שלי. המאבק לחיים חדשים החל." נאחל לזהבה ולמדינה שלנו עתיד טוב של שלום ושלווה. ילדים יחוו ימי ילדות מאושרים, צעירים יתבגרו ויזכו להזדקן, וזקנים יזכו לזיקנה בריאה ומכובדת. aliza12817@bezeqint.net

הנערה זהבה ואחותה התינוקת בזרועותיה